

Data- og Informasjonsteknologi

Mats B.

Skoleåret 2021/2022

Innhold

1	Tallsystemer og Logikk	2
1.1	Formler	2
2	Desibel	3
2.1	Formler	3
3	Antenner	4
3.1	Antennetyper	4
3.1.1	Dipol	4
3.1.2	Monopol	4
3.1.3	Yagi-antenne	4
3.2	Impedanstransformator	5
3.3	Direktivitet	5
3.3.1	Strålingsdiagram	5
3.3.2	Gain	5
3.4	Antenneareal	5
3.4.1	Areal i enkelte antenner	5
3.4.2	Eksempler	5
3.5	Oppgaver	6
3.6	Formler	8

Kapittel 1

Tallsystemer og Logikk

1.1 Formler

Kapittel 2

Desibel

2.1 Formler

Kapittel 3

Antenner

3.1 Antennetyper

3.1.1 Dipol

Den vanligste antennen. Består av to ledere der den totale lengden for optimal effekt er lik $\lambda/2$. Den har en impedans på $Z = 75\Omega$, og denne må sammsvare med koaksialkabelen som brukes. Dette fører til *match*, og er viktig for å unngå *refleksjon*.

3.1.2 Monopol

Tilsvarende en dipol, men består av én leder, og bruker jordplanet som sin andre leder.

3.1.3 Yagi-antenne

Bruker en reflektor og deflektor for å hjelpe antennen til å fange opp feltet. Mye brukt til tv-sendinger.

3.2 Impedanstransformator

3.3 Direktivitet

3.3.1 Strålingsdiagram

Et tre-dimensjonalt polardiagram der ringene tilsvarer desibel. Sier, i form av *lobber*, noe om antennens effektivitet og gain ved forskjellige retninger, og definerer antennens optimale åpningsvinkel.

3.3.2 Gain

Hvor mye loben øker i forhold til om antennen skulle vært rundtstrålenede. Høy direktivitet gir høy gain. Antall desibell sterkere i hovedretning enn isotropantenne. En parabol er veldig rettningsbestemt, og har da også veldig høy gain. Eks: $G = +4\text{dbi}$

3.4 Antenneareal

Arealet en antenne klarer å plukke opp.

3.4.1 Areal i enkelte antenner

Parabol:

$$A_e = \pi r^2$$

Dipol:

$$A_e = \frac{G \cdot \lambda^2}{4\pi}$$

3.4.2 Eksempler

Parabol:

$$A_e = \pi \cdot 0.5m^2 = 0.78m^2$$

Dipol:

$$G = 10db$$

$$f = 12GHz$$

$$\lambda = \frac{3 \cdot 10^8 m/s}{12 \cdot 10^9} = 2.5cm$$

$$A_e = \frac{10(2.5cm)^2}{4\pi} = 5cm^2$$

3.5 Oppgaver

Exercise 1

Antennediagram

a) Dette diagrammet viser en bestemt antennes <i>direktivitet</i>. Hva menes med dette? Forklar også <i>skalaene</i> i diagrammet. c) Hva er antennens <i>fremover/bakover forhold</i>?	b) Hva er antennens <i>Gain</i> ca.? d) Antenna blir stilt inn(hovedretning) mot en sender. Du tar også inn en sender som ligger 30° til høyre som sender med samme styrke som den første. Hvor mye svakere signal motas fra 30°?

Solution 1

a) Direktivitet betyr at antennen er bedre i enkelte retninger. Skalaen er et polarskjema og viser desibel ved ringene, og vinkel rundt. c) $G \approx 25dbi$ e) 15db	b) Ca. 10° d) 25db f) 12 lobe

Exercise 2

Solution 2

- a) *Størst* gain: Parabol
Nest størst gain: Yagi-TV
- b) Kabler med impedans lik 75Ω er viktig for å sørge for match i systemet. Hvis dette ikke oppfylles kan vi få *refleksjon* som forstyrrer signalet.
- c) *Terminering* er en måte å stoppe en bølge ved å knytte den til jord gjennom en 75Ω motstand.
- d) Forsterkeren skal sitte rett bak antennen for å unngå å forsterke støyet.
- e) *Lengden* på en dipol er lik:
- f) Et *antennediagram* er et polarskjerma som forteller oss noe om *effektiviteten* og *direktiviteten* til en antenne. Det oppgir desibel per vinkel, og kan brukes til å finne en antennes *gain*.

$$\frac{\lambda}{2}$$

Lengden blir da lik:

$$\begin{aligned}\lambda &= \frac{c}{f} \\ &= \frac{3 \cdot 10^8}{6 \cdot 10^7}\end{aligned}$$

$$\lambda = 5\text{m}$$

$$l_d = 2.5\text{m}$$

g) *Parabol:*

$$\begin{aligned} A_e &= \pi r^2 \\ &= \pi \cdot 4 \\ A_e &= 12.6 \text{m}^2 \end{aligned}$$

Dipol:

$$\begin{aligned} A_e &= \frac{G \cdot \lambda^2}{4\pi} \\ &= \frac{3\text{dB} \cdot 16\text{m}}{4\pi} \\ A_e &= 3.8 \text{m}^2 \end{aligned}$$

h) En *isotrop* antenne er en antenne som er like god i alle retninger. Antenne-diagrammet vil være en kule.

Exercise 3

Solution 3

- a) 14 lobe
- c) -35dB
- e) ca. 15°

- b) Ca. -33dB
- d) $60^\circ, 135^\circ, 210^\circ, 300^\circ$

Exercise 4

Solution 4

- a) 120x40m
- c) 3 Megawatt
- b) Dipol antennearray
- d) 224 Megahertz

3.6 Formler